

Vertaalwedstrijd Russisch-Nederlands 2021 – inzending Seijo Epema

Bro

Vladimir Sorokin

Mijn kinderjaren

Ik werd in 1908 in het zuiden van het gouvernement Charkov op mijn vaders landgoed geboren. Mijn vader Dmitri Ivanovitsj Snegirjov gold op dat moment als de grootste Russische suikerfabrikant en hij bezat twee landgoederen: in Váskelovo onder de rook van St. Petersburg, waar ik geboren ben, en in Basantsý in de Oekraïne, waar ik mijn kinderjaren zou doorbrengen. Daarnaast had ons gezin een vrij klein, maar gezellig houten huis aan de Ostózjenkastraat in Moskou en een gigantisch appartement aan de Miljoenenstraat in St. Petersburg.

Het landgoed in Basantsy had mijn vader zelf laten bouwen tijdens de ‘prehistorie van de suikerproductie,’ toen hij tweeduizend bunder vruchtbare Oekraïense grond had aangeschaft voor het verbouwen van suikerbieten. Hij was de eerste Russische suikerproducent die besloot zelf grond voor de suikerbietenteelt te exploiteren en niet zoals vanouds de suikerbieten van de boeren te kopen. Hij bouwde daar met mijn grootvader ook een suikerfabriek. Omdat ons gezin al in de hoofdstad woonde, hadden we het landgoed niet echt nodig, maar met zijn vooruitziende blik stond mijn grootvader erop, met als argument dat ‘in deze roerige tijden de baas dicht bij zijn bieten en zijn fabriek moet wonen’.

Mijn vader was niet erg geporteerd van Basantsy.

‘Die verrekte Oekraïense vliegen hier,’ zei hij vaak.

‘Die komen op jouw suiker af!’ lachte mijn moeder dan.

Van een tekort aan vliegen was inderdaad geen sprake. De zomers waren er heet, maar de winters waren heerlijk: zacht en met veel sneeuw.

Het landgoed in Vaskelovo kocht mijn vader iets later, toen hij echt een vermogend man was geworden. Het was een statig oud gebouw met zuilen en twee vleugels. Hier zou ik ter wereld komen. De weeën begonnen voortijdig, mijn moeder baarde mij twee weken te vroeg. Volgens haar was de reden daarvan het bijzondere weer van die dertigste juni. Ondanks de wolkeloze hemel en de windstilte klonken er ineens donderslagen in de verte. Het waren vreemde donderslagen: mijn moeder hoorde ze niet alleen, maar voelde het ook aan de vrucht in haar schoot, aan mij dus.

‘Alsof de donder je een zetje gaf,’ zei ze wel eens. ‘Jouw bevalling ging van een leien dakje en je woog evenveel als een voldragen kind.’

In de daaropvolgende nacht naar één juli bleek de hemel in het noorden vreemd en helder verlicht te zijn. Daardoor werd het in feite helemaal niet nacht: de avondschemering ging direct in het ochtendgloren over. Dat was bijzonder eigenaardig want de witte nachten zijn eind juni al over hun hoogtepunt heen. Mijn moeder zei schertsend:

‘Ter ere van jou lichtte de hemel op.’

Ze baarde mij op de harde en altijd koude leren divan in de werkkamer van mijn vader. De weeën begonnen tijdens een ‘onzinnig gesprek over een oud bloemperk en de nieuwe tuinman’. Recht tegenover deze divan waren tegen de hele wand eiken planken bevestigd waar suikerbroden op stonden. Elk suikerbrood werd gegoten van de suiker uit een bepaald oogstjaar en woog een poed, meer dan zestien kilo. In alle stond dat jaartal gedrukt. Deze massieve witte kegels van zeer harde geraffineerde suiker waren waarschijnlijk het eerste wat ik in deze wereld aanschouwde. In ieder geval namen ze in de herinnering aan mijn kinderjaren dezelfde plaats in als mijn vader en moeder.

Ik ben gedoopt als Alexander, vernoemd naar de Russische legeraanvoerder en heilige Alexander Nevski, maar ook naar mijn overgrootvader Alexander Savvitsj, de stamvader van het koopmangeslacht Snegirjov. Iedereen noemde me weer anders. Mijn vader zei Alexander, mijn moeder Sanneman, de tantes noemden me Sander, mijn zussen Lexy, mijn oudste broer Vasili zei Alex en mijn broer Vanja Sasja. De gouvernante madame Panaget noemde me Alexandre, de paardentemmer Frol zei Olexander Dmitritsj, en de staljongen Gavril ‘jongeheer’.